

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. szeptember 29.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0298(COD)

12863/22
ADD 3

SOC 521
EMPL 367
SAN 539
IA 146
CODEC 1391

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. szeptember 29.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 312 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2022) 312 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 312 final

Brüsszel, 2022.9.28.
SWD(2022) 312 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

Az Európai Parlament és a Tanács irányelve

**a munkájuk során azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók
védelméről szóló 2009/148/EK irányelv módosításáról**

{COM(2022) 489 final} - {SEC(2022) 342 final} - {SWD(2022) 310 final} -
{SWD(2022) 311 final}

A. A fellépés szükségessége

Miért? Milyen problémát kell megoldani?

A foglalkozási eredetű rák a munkával összefüggő halálesetek fő oka az EU-ban¹. Elsősorban a rákkeltő anyagoknak, például az azbesztnek való kitettség okozza. Az azbeszt rendkívül veszélyes rákkeltő anyag, és bár az [EU-ban általánosságban már nem használják](#), sok régebbi épületben még mindig jelen van. Az azbesztnek való kitettség például mezoteliómához² és tüdőrákhoz vezethet, a kitettség és a betegség első jelei közötti akár 30 éves lappangási idővel. A tagállamokban foglalkozási eredetű rákként elismert összes rákos megbetegedés 78 %-a kapcsolódik az azbeszthez³.

A kitettség kockázata főként az azbeszt kezeléséhez és az azbesztrostok építési munkálatok, például felújítás és bontás során történő szétszóródásához kapcsolódik. Az azbesztmentesítés üteme országonként eltérő lehet az épületállomány korától és az azbeszt kezelésére irányuló stratégiáktól függően, de az energiahatékonyság növelése iránti fokozódó igény azt jelenti, hogy a munkavállalókat valamennyi tagállamban egyre nagyobb mértékben fogja érinteni. Ez az igény megfelel az EU európai zöld megállapodásban meghatározott azon törekvésének, hogy Európa 2050-re az első klímasemleges kontinenssé váljon⁴. A munkavállalók azbesztnek való kitettsége ezért az épületkorszerűsítési program⁵ végrehajtásának előrehaladásával párhuzamosan várhatóan valamennyi uniós országban növekedni fog. Becslések szerint 4,1–7,3 millió munkavállaló van kitéve azbesztnek, és e munkavállalók 97 %-a az építőiparban dolgozik.

Az EU-ban a munkavállalók azbeszttel kapcsolatos kockázatokkal szembeni védelmét a 2009/148/EK irányelv (a munkahelyi azbesztről szóló irányelv) szabályozza. A munkahelyi azbesztről szóló irányelv legutóbbi mélyreható értékelése⁶ arra a következtetésre jutott, hogy az irányelv továbbra is rendkívül releváns és eredményes. Az ezt az értékelést alátámasztó tanulmány⁷ megállapította, hogy bizonyítékok támasztják alá a foglalkozási expozíciós határérték (OEL) csökkentését, amivel fokozható a munkahelyi azbesztről szóló irányelv relevanciája és eredményessége. A foglalkozási expozíciós határérték felülvizsgálatát a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló uniós irányelvek végrehajtásának 2013

¹ 52 %-os részarányával a foglalkozási eredetű rák a munkával összefüggő halálesetek első számú oka az EU-ban, így megelőzi a keringési betegségeket (24 %), a sérüléseket (2 %) és az összes többi okot (22 %) (2017-es adatok, az EU-ra és az Egyesült Királyságra is kiterjednek [<https://visualisation.osha.europa.eu/osh-costs#!/>]).

² A mezotelióma a rák olyan típusa, amely a számos belső szervet borító vékony szövetrétegből (azaz a mezotéliumból) alakul ki.

³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics>

⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

⁵ A Bizottság közleménye – *Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség*, COM(2020) 662 final.

⁶ Az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányelvek 2017. évi utólagos értékelése, [SWD\(2017\) 10 final](#).

⁷ *Evaluation of the Practical Implementation of the EU Occupational Safety and Health (OSH) Directives in EU Member States* (Az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányelveknek az uniós tagállamokban történő gyakorlati végrehajtásának értékelése).

és 2017 közötti időszakra vonatkozó legutóbbi értékelése⁸ is alátámasztja. Emellett 2021 novemberében a háromoldalú munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság (ACSH) egyhangúlag egyetértett abban, hogy csökkenteni kell a jelenlegi foglalkozási expozíciós határértéket.

Ha nem kerül sor uniós szintű fellépésre, és csak azokat a foglalkozásokat vesszük figyelembe, ahol jelenleg azbesztnak való kitettség fordul elő, a becslések szerint a következő 40 évben 884 olyan rákos megbetegedés fordul majd elő az EU-ban, amely az azbesztnak való foglalkozási expozíciónak⁹ tulajdonítható. Az előrejelzések szerint ugyanebben az időszakban 707 munkavállaló fog meghalni az azbesztnak való munkahelyi kitettségnek tulajdonítható rákos megbetegedésekben. Ezek a becsült rákos megbetegedések 228 millió EUR és 438 millió EUR közötti egészségügyi költséget eredményeznek.

Az azbesztnak kitett munkavállalók száma	Az egészségre gyakorolt hatások	A megbetegedések várható száma (2021–2061)	Halálozások várható száma (2021–2061)	Becsült egészségügyi költségek (nettó jelenérték)
4 100 000– 7 300 000	Tüdőrák Mezotelióma Gégerák Petefészekrák	884	707	228 millió EUR– 438 millió EUR

Mi e kezdeményezés várható eredménye?

E kezdeményezés fő általános célkitűzése a munkavállalók magas szintű munkahelyi egészségvédelemhez és biztonsághoz való jogának további erősítése, valamint a munkával összefüggő rákos megbetegedések és halálozások megelőzése.

Ennek az általános célkitűzésnek a támogatása érdekében e kezdeményezés a következő egyedi célkitűzések elérésére törekszik:

- a munkahelyi azbesztről szóló irányelv szerinti foglalkozási expozíciós határérték eredményességének fokozása, a határértéknek a legújabb tudományos ismeretek alapján történő aktualizálásával; és
- a munkavállalók azbeszttel szembeni egységesebb és jobb védelmének megvalósítása az egész EU-ban.

Milyen hozzáadott értéket teremt az uniós szintű fellépés?

⁸ Staff working document accompanying the EU strategic framework on health and safety at work for 2021-2027 (A 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keret kiegészítő bizottsági szolgálati munkadokumentum), SWD(2021) 148 final.

⁹ Beleértve a mezoteliómát, továbbá a tüdőrákot, a gégerákot és a petefészekrákot.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelvnek a rendelkezésre álló legújabb tudományos bizonyítékok figyelembevételével történő naprakésszé tétele eredményes módja annak, hogy valamennyi tagállamban megfelelően aktualizálják a megelőző intézkedéseket.

A foglalkozási expozíciós határértékeknek a munkahelyi azbesztről szóló irányelv keretében történő felülvizsgálata nem szünteti meg teljes mértékben a tagállamok közötti különbségeket, ugyanakkor a határértékek nagyobb fokú harmonizációját eredményezi az EU-ban. Ezért a felülvizsgált uniós foglalkozási expozíciós határérték elősegíti a munkavállalók összehangoltabb és jobb védelmét, valamint az egyenlő versenyfeltételeket a vállalkozások számára szerte az EU-ban. Azok a vállalatok, amelyek több tagállamban kívánnak működni, ráadásul az alkalmazandó egyszerűsített határértékek előnyeit is élvezhetik. Ez megtakarításokat eredményezhet, mivel az összes létesítményre vonatkozó közös megoldásokat fogadhatnak el ahelyett, hogy üzemspecifikus megoldásokat kellene kidolgozni számos tagállamban a különböző OEL-követelményeknek való megfelelés érdekében.

Az uniós szintű fellépés valószínűleg méltányosabb feltételeket teremt a munkavállalók számára, és csökkenti az egészségügyi ellátás költségeit, amelyek így igazságosabban oszlanak meg a tagállamok között.

Az uniós foglalkozási expozíciós határértékek felülvizsgálatának megszünteti a tagállamok esetében annak szükségességét, hogy saját tudományos elemzéseket végezzenek, ami valószínűleg jelentős megtakarításokat eredményez az adminisztratív költségek terén. A munkahelyi azbesztről szóló irányelv módosítása csak uniós szintű fellépéssel valósítható meg.

B. Szakpolitikai alternatívák

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?

Mind a jelenlegi iránymutatások felülvizsgálata, mind a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k) vonatkozó egyedi intézkedések elfogadása elvetésre került, mivel ezek az alternatívák kevésbé bizonyultak eredményesnek a kezdeményezés célkitűzéseinek elérésében.

Végül az uniós foglalkozási expozíciós határértékeknek a munkahelyi azbesztről szóló irányelv keretében történő felülvizsgálata minősült a legmegfelelőbb megközelítésnek. Számos foglalkozási expozíciós határértékre vonatkozó forgatókönyv értékelésére került sor, figyelembe véve az Európai Vegyianyag-ügynökség kockázatértékelési bizottságának tudományos értékelését¹⁰, a háromoldalú ACSH véleményét¹¹ és a tagállamokban érvényben lévő foglalkozási expozíciós határértékeket. A tudományos értékelés szilárd tényalapot

¹⁰ [*Opinion on scientific evaluation of occupational exposure limits for Asbestos*](#) (Az azbesztre vonatkozó foglalkozási expozíciós határértékek tudományos értékeléséről szóló vélemény).

¹¹ [*ACSH, Opinion on an EU Binding Occupational Exposure Limit Value \(BOEL\) for Asbestos under the Asbestos at Work Directive 2009/148/EC \(Doc. 008-21\)*](#) (Vélemény az azbesztre vonatkozó, a munkahelyi azbesztről szóló 2009/148/EK irányelv szerinti kötelező uniós foglalkozási expozíciós határértékről), elfogadva 2021. november 24-én.

biztosít, míg az ACSH véleménye, amely társadalmi-gazdasági és megvalósíthatósági kérdéseket is figyelembe vesz, fontos információkkal szolgál a felülvizsgált foglalkozási expozíciós határérték sikeres végrehajtásához.

Alapos hatásvizsgálat alapján a 0,01 rost/cm³-es foglalkozási expozíciós határérték minősült az előnyben részesített lehetőségnek, mivel ez a legjobb forgatókönyv az eredményesség, a hatékonyság és a koherencia szempontjából.

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv egyéb rendelkezéseinek a munkavállalói szervezetek és az Európai Parlament állásfoglalása által kért felülvizsgálatával összefüggő alternatíva is mérlegelésre került, de végül nem választották ki. A háromoldalú ACSH-val folytatott megbeszélések, a tudományos elemzés és az uniós szociális partnerekkel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 154. cikkével összhangban folytatott kétszakaszos konzultáció inkább a foglalkozási expozíciós határérték sürgős aktualizálására összpontosított, ahelyett, hogy a munkahelyi azbesztről szóló irányelv utólagos értékelésének¹² eredményei alapján átfogóbb felülvizsgálatra került volna sor. Ez nincs hatással a jövőbeli értékelések eredményére és a munkahelyi azbesztről szóló irányelv egyéb rendelkezéseinek esetleges felülvizsgálatára. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a tagállamok meghaladhatják a munkahelyi azbesztről szóló irányelv minimumrendelkezéseit, és hogy a tagállamok felelősek az irányelvet átültető nemzeti rendelkezések konkrét végrehajtásáért és érvényesítéséért. Adott esetben a munkavállalói szervezetek és az Európai Parlament konkrét kéréseivel külön iránymutatások foglalkoznak majd. Ezeket az iránymutatásokat a Bizottság a munkahelyi azbesztről szóló felülvizsgált irányelv elfogadását követően bocsátaná rendelkezésre, az irányelv végrehajtásának támogatása érdekében.

¹² 2017. január 10., SWD(2017) 10 final.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A szociális partnerekkel folytatott hivatalos kétszakaszos konzultáció részeként mind a munkáltatói szervezetek, mind a szakszervezetek támogatták a foglalkozási expozíciós határértéknek a munkahelyi azbesztről szóló irányelv keretében történő csökkentését.

Az ACSH munkáltatói érdekcsoportja és kormányzati érdekcsoportja 0,01 rost/cm³-nek megfelelő foglalkozási expozíciós határértéket támogat, míg a munkavállalók érdekcsoportja 0,001 rost/cm³-nek megfelelő foglalkozási expozíciós határérték elfogadását támogatja.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva előnyei?

E kezdeményezésnek köszönhetően a következő 40 évben 663 rákos megbetegedést (tüdőrák, mezotelióma, gégerák és petefészekrák) lehetne elkerülni. Ez csökkenteni fogja a munkavállalók és családjaik szenvedését, ugyanakkor egyébek mellett javítja az életük hosszát, minőségét és termelékenységét. Gazdasági szempontból ez az egészségügyi előny 166 millió és 323 millió EUR közötti összeget tesz ki.

Az azbesztmentesítés biztonságosabbá tétele növelni fogja az ágazat vonzerejét. A róluk kialakult kép ily módon történő javulásának eredményeként a vállalatok könnyebben tudnak munkaerőt felvenni és megtartani, ami csökkenti a munkaerő-felvétel költségeit és növeli a munkavállalók termelékenységét.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva?

A munkamódszereknek az új foglalkozási expozíciós határértékhez történő igazítására irányuló intézkedések a vállalatok számára költségnövekedést eredményeznének. Ezek elsősorban a kiegészítő kockázatkezelési intézkedések, az értesítés, az orvosi felügyelet, a nyomon követés és az oktatás költségeit foglalják magukban. Az egy vállalatra jutó átlagos költség azonban a következő 40 évben 15 000 EUR-nál is alacsonyabb lenne. Nagy a valószínűsége annak, hogy e költségeket a fogyasztókra fogják áthárítani.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A valamennyi ágazatban az azbeszttel foglalkozó vállalatok 99 %-át kitevő kisvállalkozásokat nagyobb valószínűséggel érinti majd a csökkentett foglalkozási expozíciós határérték. A költségek csekély hatást gyakorolnak (2 % és 4 % közötti költség/forgalom arány) az elektromos berendezések javítása, a hajók és csónakok javítása és karbantartása, valamint a gépjárművek karbantartása és javítása terén (az azbeszttel foglalkozó összes vállalat 0,02 %-a). Az ezekben az ágazatokban működő kkv-k kivételével a kkv-k nagy többségét nem fogja érinteni a szükséges költségnövekedés.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A végrehajtó hatóságoknál további adminisztratív és végrehajtási költségek merülhetnek fel. Ezek a költségek azonban várhatóan nem lesznek jelentősek (országoként évente mintegy 390 000 EUR). A kiválasztott alternatíva a betegségek megelőzése révén a tagállamok szociális biztonsági és egészségügyi rendszereit terhelő pénzügyi veszteségek enyhítéséhez is hozzájárulhat. A hatóságok becsült haszna (3,4 millió EUR 40 év alatt) kisebb, mint a számszerűsített költségek (mintegy 421 millió EUR 40 év alatt).

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Az előnyben részesített alternatíva az alapvető jogokra is pozitív hatást fog gyakorolni, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2. cikke (Az élethez való jog) és 31. cikke (Tisztességes és igazságos munkafeltételek) tekintetében.

Ráadásul a jó egészségre és jóllétre ([3. fenntartható fejlődési cél](#)), valamint a tisztességes munkára és a gazdasági növekedésre ([8. fenntartható fejlődési cél](#)) vonatkozó fenntartható fejlődési célok eléréséhez is hozzá fog járulni. Várhatóan pozitív hatással lesz az iparra, az innovációra és az infrastruktúrára ([9. fenntartható fejlődési cél](#)), valamint a felelős termelésre és fogyasztásra ([12. fenntartható fejlődési cél](#)) vonatkozó fenntartható fejlődési célra.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A munkahelyi azbesztről szóló irányelv javasolt felülvizsgálatának eredményességét az uniós munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányelvek 89/391/EGK irányelv 17a. cikke szerinti értékelésének részeként lehetne mérni.